

Werkblad: Gezondheidskenmerken

1) Zet een koe vast aan het voerhek of aan het halster. Beoordeel vervolgens de onderstaande gezondheidskenmerken.

a. Koe nummer:

b. Leeftijd:

c. Lactatiestadium:

d. Ras:

Controleer je antwoorden. Gebruik daarbij een management programma of de registratiekaarten of koekaarten.

2) Algemene indruk.

a. Activiteit: **sloom / actief / onrustig.**

b. Haarkleed: **dor / kale plekken / glad en glanzend / recht opstaan**

c. Conditie: **schraal / normaal / vet**

d. Pensvulling: **hol / gevuld / opgelopen**

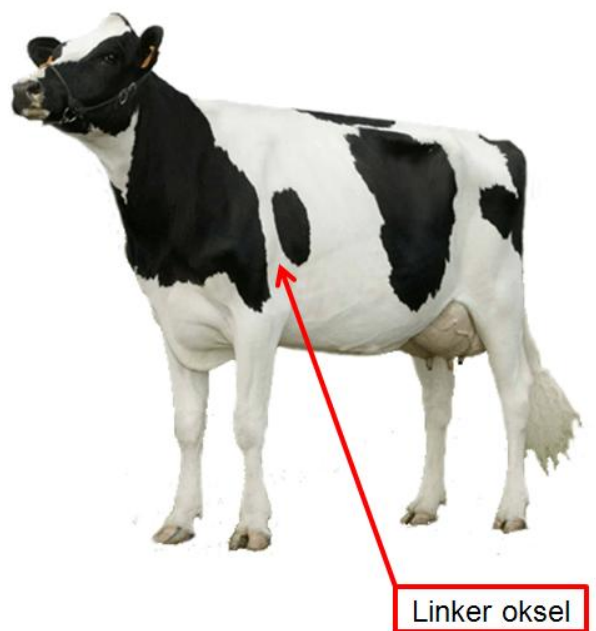
e. Wat valt nog meer op:

3) Tel gedurende 1 minuut de ademhaling (bij de flanken).

- a. De koe haalt _____ keer per minuut adem.
- b. Normaal is _____ keer bij een volwassen rund.
- c. Normaal is _____ keer bij een kalf.
- d. Deze koe: **hoest niet / hoest.**
- e. Deze koe: **haalt normaal adem / pompt bij het ademen.**
- f. Deze koe: **heeft geen neus uitvloeiing / heeft neusuitvloeiing.**
- g. Wat kan de oorzaak zijn van een verhoogde ademhaling.

4) Probeer de hartslag te tellen op de aangegeven plaats.

- a. Het aantal hartslagen per minuut is:
_____.
- b. Normaal is bij een volwassen rund:
_____.
- c. Normaal bij een kalf is:
_____.

d. Wat kan de oorzaak zijn van een verhoogde hartslag.

5) Temperatuur.

- a. Hoe voelen de oren aan: **koud / warm**
- b. Hoe voelt het kruis aan: **koud / warm**
- c. Neem een thermometer en meet de temperatuur rectaal (minstens $\frac{3}{4}$ deel inbrengen en tegen de darmwand aandrukken).

De temperatuur = _____

- d. Een koe heeft koorts bij een temperatuur hoger dan: _____.
- e. Een kalf heeft koorts bij een temperatuur hoger dan: _____.
- f. Wat kan de oorzaak zijn dat een koe of kalf koorts heeft.

6) De slijmvliezen worden gecontroleerd op de volgende plaatsen:

- a. Ogen: er komt **wel / geen** vochtuitscheiding uit de ogen.
- b. Mondslijm: de koe kwijlt **wel / niet**.
- c. Schede: **bleek / roze (= normaal) / rood**.
- d. Uitvloeiing: **wel / geen** klinguitvloeiing.
- e. Wat kan de oorzaak zijn van verkleurde slijmvliezen:

Rood = _____

Geel = _____

Bruin = _____

Bleek = _____

7) Tel het aantal herkauwslagen bij een koe.

- a. Het aantal herkauwslagen per herkauwbrok is: _____.
- b. Hoeveel herkauwslagen maakt een koe normaal gesproken op een herkauwbrok.

- c. Tel gedurende 5 minuten de pensbewegingen door een vuist stevig in de linker hongergroef te drukken en te luisteren met een stethoscoop vlak achter de laatste rib.

Deze koe heeft _____ pensbewegingen per 5 minuten.

- d. Normaal aantal pensbewegingen per 5 minuten is

_____ a _____ .

- e. Mogelijke oorzaken van te weinig herkauwslagen en pensbewegingen is?

8) Beoordeel de mest en urine.

- a. De mest is: **te dik / normaal / te dun**
- b. De mest is: **te donker / normaal / te licht**
- c. Ruikt: **afwijkend / niet afwijkend**
- d. Vertering: is **voldoende / onvoldoende**
- e. Wat kunnen de oorzaken zijn van afwijkende mest.

9) Beoordeel het uier.

- a. Hoe voelt het uier aan: **warm / normaal**
- b. Hoe voelt het uier aan: **hard / soepel**
- c. Kleur van het uier is: **rood / licht roze (= normaal) / bleek**
- d. De spenen zijn: **beschadigd / gaaf**
- e. De slotgaten zijn: **vereelt / gaaf**

10) Bekijk de koekaart van deze koe.

- a. Is de melkproductie (kg melk per dag) in de huidige lactatie normaal verlopen? Noteer waarom wel of waarom niet.

- b. Is het vet% lager geweest dan het eiwit%?

vet% = _____ eiwit% = _____

vet% = _____ eiwit% = _____

- c. Wat is er aan de hand als het vet% lager is dan het eiwit%.

- d. Is het verschil tussen vet% min eiwit% wel eens groter geweest dan 1,5%?

vet% = eiwit% = verschil = %

vet% = eiwit% = verschil = %

vet% = eiwit% = verschil = %

- e. Wat is er aan de hand als het verschil tussen vet% min eiwit% groter is dan 1,5%.

- f. Heeft de koe in de huidige lactatie een verhoogd celgetal gehad? We spreken van een verhoogd celgetal als bij een 2de kalfs koe of ouder het celgetal > 250.000 cellen/ml is. Bij een vaars is dit > 150.000 cellen/ml.

Aantal keren verhoogd celgetal = X

Hoogste celgetal =

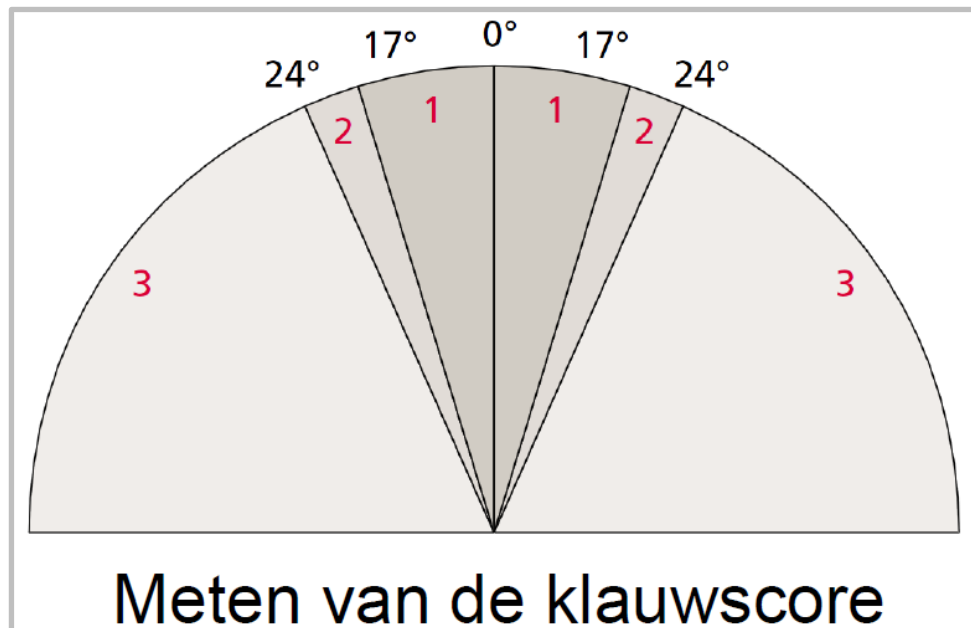
Laagste celgetal =

- g. Is het celgetal in de voorgaande lactaties ook al eens verhoogd geweest? **JA / NEE**

- h. Wat kun je zeggen over de uiergezondheid van deze koe? Zie vraag 9 en vraag 10g en 10f.

11) Beoordeel de benen en klauwen van de koe.

a. De klauwscore van deze koe is: **1 / 2 / 3**.

b. Belast de koe alle poten/klauwen evenveel?

De koe: **ontlast 1 klauw / trippelt / staat op alle 4 klauwen.**

c. Beoordeel de hakken van de koe.

De hakken zijn: **dik / beschadigd of kale plek / gaaf.**

d. Beoordeel de klauwhoek.

weinig 1, 2 of 3 / 4, 5 of 6 / veel 7, 8 of 9

Veel klauwhoek is gewenst. Weinig klauwhoek is niet gewenst.

e. De koe staat stil met een **rechte / kromme** rug.

Laat de koe los en laat haar op een recht stuk een eindje lopen.

f. De koe loopt met een **rechte / kromme** rug.

*Een koe die haar pas goed afmaakt zet haar achterpoot daar neer,
waar de voorpoot vandaan komt.*

g. De koe maakt haar pas **niet volledig af / wel volledig af.**

h. De koe loopt zichtbaar kreupel: **JA / NEE**

i. De bewegingsscore van deze koe is: **1 / 2 / 3 / 4 / 5**

j. Wat is je conclusie over de klauwen en benen van deze koe.
